

Til hr.

SCHACH-VERLAG B. KAGAN

Berlin W. 8.
Behrenstr. 24.

Netop utkommet:

A. Troitzky:

500 Endspielstudien. Pris 5 M. heftet, 6 M.
indbundet.

A. Ritzen:

Italienisch. Heftet M. 2.—.

Dr. Tartakower:

Indisch. Heftet M. 2.—, indb. M. 2.50

v. Lövy:

Fern vom Alltag. Heftet M. 2.—, indb.
M. 2.50.

Kagans Neueste Schachnachrichten. 5. aar-
gang 1925. M 7.—.

KATALOG NR. 46 GRATIS PAA FORLANGENDE

Johansen & Nielsens Boktrykkeri, Oslo.

NORSK SCHAKBLAD

ORGAN FOR NORSK SCHAKFORBUND

CHEFREDAKTØR:

O. TRYGVE DALSEG

REDAKTØRER:

Problemaavdelingen: TH. C. HENRIKSEN

Partiavdelingen: LARS HANSSEN, WILLY KRISTIANSEN

MEDARBEIDER:

A. NIMZOWITSCH

Indhold:

Paul Rudolf von Bilguer. — Klub og Kreds. — En pas-
sant. — Literatur. — Partier. — Studier. — Problemer.
Brevkasse.

AARGANG VI — 1925.

„Rutebok for Norge“

(Norges Kommunikasjoner — Norges offisielle Tidtabell)

Toldbodgt. 31^{III} - Telefon 22159 - Telegr.adr.: „Rutebok“

Præmier og presenter

for alle anledninger i guld, sølv og sølvplet

Godt utvalg. Rimelige priser

Guldsmed Martin Sunde

Storgaten 8

Vort store lager av schakbrikker og schakbretter anbefales.

Almindelige schakbrikker, 6 størrelser.	fra kr.	3.60	til kr.	9.00	pr. spil
Internationale "	7 "	- -	7.00	- -	18.00 - -
Do. med bly og filt	5 "	- -	14.00	- -	28.00 - -
Reiseschak av ben	2 "	- -	10.00	- -	12.00 - -
" i skind	"	- -	10.00	- -	
Schakbretter av pap		- -	1.50	- -	2.25 - -
" paa karton		- -	0.40	- -	0.60 - -
" av træ en mængde sorter og		- -	5.00	- -	25.00 - -
størrelser		- -		- -	
Schakbretter av voksduk	kr.	3.00, 4.00 og 5.00			

Schakliteratur i godt utvalg.

N. W. DAMM & SØN

ØVRE SLOTSGATE 6, OSLO

NORSK SCHAKBLAD

ORGAN FOR NORSK SCHAKFORBUND

Nr. 4.

April 1925.

6. aarg.

Paul Rudolf von Bilguer.

Ved E. Jürgens.

II.

Medens Bilguer gik paa krigsskolen i Berlin, traf han sammen med den kjendte Berlinerspiller, jøden Mendheim*), der endog en tid gik for at være Berlins sterkeste spiller. I den tid var det ogsaa at han og von der Lasa**) blev venner, et venskap, som senere førte til utgivelsen af „Handbuch des Schachspiels“. Endvidere traf han i Berlin den sterke spiller, overlærer Bledow, som metodisk søgte at utdanne de unge schaktalenter til mesterskapet, samt Horwitz, Mayet og Hanstein. De 6 sidstnævnte utgjorde eliten i „Berliner Schachgesellschaft“ (stiftet 1827). Man har ogsaa tat med maleren Schorn og talt om „Svystjernen paa Berlins schakfirmament“. Om sommeren samledes man i de hyggelige løvnischer eller under de gamle kastanjer i Blumengarten i forstaden Potsdam, og om vinteren i kafé Belvedere midt i Berlin. Begge steder færdedes Bilguer under sit Berlinerophold — „schakløitnanten“, som han kaldtes av ikke spillende kafégæster.

Kun én gang traf Bilguer sammen med en fremmed schakmester, ungareren Szen. Ellers hadde han omrent utelukkende berlinerspillere til motstandere. Som i forrige artikel nævnt spilte Bilguer altid alvorlig under anvendelse af sin hele spillestyrke. Engang han var meget træt og forstent bad en ven ham om at avstaa fra at spille schak, naar det anstrengte ham saa. „Tror De,“ svarte Bilguer, „at jeg spiller for min fornøielses skyld?“ Schak var for ham en alvorlig sak, en videnskap, som han energisk søgte at trænge tilbunds i. Dette alene forklarer, at han trods sygdom og trange kaar allikevel kunde utrette saa meget som schakanalytiker.

Den aapning, hvortil Bilguers navn fornemlig er knyttet, er „To-springerspil i bakhaand“, en betegnelse, som han selv har git den. Til ære for den, der først har underkastet aapningen et nøjere studium, har den senere fåaet navnet „Preussisk parti“. Der foreligger fra Bilguers haand en utførlig monografi over To-springerspillet i bakhaand, som utkom i aaret 1839 paa Lehfeldts***) forlag (Berlin). Denne hadde fattet interesse for Bilguer paa grund af hans dygtige blindsplil og fandt ikke at kunne si nei, da Bilguer presenterte ham sit sirlige, velordnede manu-

*) Tilhørte i hens. til spilletypus Philidors skole.

**) Senere tysk gesandt i København.

***) Kom senere i forbindelse med dr. M. Veit (Veit & Comp.).

skript med den begrundelse, at Lehfeldt i værste fald ikke kunde tape paa forretningen. Koch bemerker her, at det forekommer ham utvilsomt, at Bilguer under sin samtale med Lehfeldt ved denne anledning allerede har aabenbart sin plan med hensyn til haandboken.

Det er særlig offervarianten 1. e4 e5, 2. Sf3 Sc6, 3. Lc4 Sf6, 4. Sg5 d5, 5. ed: Sd5! 6. Sf7†, som Bilguer gjør til gjenstand for utførlig analyse. Ved springerofret erholder hvit som bekjendt et meget sterkt angrep, og det gir anledning til en mængde interessante kombinationer, som netop var i Bilguers aand. Hvor indgaaende denne spillematte er undersøkt av Bilguer fremgaar derav, at efterst rækken 6.— Kf7; 7. Df3† Ke6, 8. Sc3 Se7, 9. d4 anfører han ikke mindre end 91 varianter for at vise, at hvit overalt maa vinde, ikke blot efter 9.— c6 men ogsaa efter 9.— h6! (10. 0—0 c6, 11. Te1), som han ansaa for sorts sterkeste fortsættelse. Om 5.— Sa5, som allerede av Polorio er betegnet som sorts bedste svar, sier Bilguer: „Ved dette træk synes det som sort undgaar faren og vinder bonden tilbake, men man blir skuffet.“ V. d. Lasa var oprindelig af samme mening, men ændret den siden, I en senere utgave av haandboken tilføies dog: „Om stillingsfordelen erstatter ofret er endnu tvilsomt“ — ogsaa et bevis paa, hvilke uløselige vanskeligheter schakanalytikerne ofte ser sig stillet overfor.

Men „Preussisk parti“ var dog blot begyndelsen. Bilguer hadde en større plan: at utgi en haandbok omfattende aapningslæren i sin helhet. Han vilde skape et verk, som optok i sig baade det som tidligere schakautorer hadde efterlatt sig av blivende værd og senere tiders erfaringer. Idéen var Bilguers. Men til utførelsen av dette store arbeide var han saa heldig, i flere av sine berlinvener, og da først og fremst von der Lasa, hans senere arvtager, at ha dygtige, erfarne medarbeidere. Og dette var saa meget mere paakrævet, som Bilguers legemskræfter ikke stod i nogetsomhelst forhold til den gigantiske opgave han hadde sat sig.

Verket skulde for det første gi en fremstilling av samtlige da kjendte aapninger — om end ikke i en saa utførlig form som monografien over to springerspillet, saa dog saa utførlig, at ikke blot begynderen, men ogsaa den viderekomme der kunde hente den belæring han søkte. Dernæst skulde det gi en fremstilling af slutspilteorien, der paa en viss maate er hvælvingens slutsten, uten hvilken buen aldrig faar den nødvendige fasthet og runding.“ (v. d. Lasa). Midtspillet, som med sine endeløse rækker av varianter og subvarianter ikke kan gjøres til gjenstand for en systematisk behandling, skulde illustreres ved et utvalg av gode partier. I de første oplag av haandboken er det væsentlig „Syvstjernen“ som er representert, i 4de oplag er ogsaa partie av Morphy medtagt og i de senere er partieerne væsentlig hentet fra de mange mesterturneringer i nyere tid.

I første oplag av „Handbuch des Schachspiels, entworfen und angefangen von P. R. v. Bilguer, fortgesetzt und herausgegeben von seinem Freunde v. d. Lasa,“ har Bilguer selv foruten To-springerspillet bearbeidet følgende avsnit „Uregelmæssige forsvarstræk i springerspillet“ og „Skotsk gambit“ samt delvis Allgaier-gambitten.

Spanisk parti som nu begyndte at bli mere almindelig er behandlet av Mayet, og under hele arbeidet har Bledow^{*)} bistaat med raad og daad.

For ikke med Sarratt og Lewis, de mest bekjendte schakautorer, og andre at komme altfor meget ut paa viderne ved behandlingen av de mange varianter tok Bilguer til mønster den i 1837 utkomme „Encyclopaedia des Echées“ av Alexandre. Dette verks tabellariske form er benyttet i de første utgaver av haandboken.

I Tyskland hadde det været almindelig kun at tillate bondens forvandling paa officersrækken til en allerede slaaet officer. Bledow holdt bestemt fast herved. Den fra Paris kommende Schorn forfugtet imidlertid bondens uindskrænkede forvandling, saaledes som det brukes i Frankrike og England, og fik heri støtte av Bilguer. Gjennem haandboken blev nu regelen om bondens betingelsesløse overgang til dronning eller en anden officer alment anerkjendt ogsaa i Tyskland.

Det var som nævnt en gigantisk opgave den syke og lidende Bilguer hadde sat sig; men han arbeidet med ukuelig energi, og i „Syvstjernen“ hadde han gode hjælpere. Forrest blandt disse igjen staar von der Lasa, hvis utrættelige flid haandbokens største del skyldes. Men v. d. Lasa har selv altid kun betegnet sig som utgiver. Haandboken bærer og vil altid komme til at bære Paul Rudolf von Bilguers navn. Og naar schakspillere sig imellem taler om „Bilguer“, vet enhver, at dermed menes „Handbuch des Schachspiels“.

Parti nr. 343. Løpergambit.

<i>Mayet.</i>	<i>v. Bilguer.</i>	
1. e2—e4	e7—e5	16. g2—g3 Sb8—c6
2. f2—f4	e5+f4	17. Lc1—d2 Ld7 g4
3. Lf1—c4	Dd8—h4†	18. Sf3—h2 Lg4—f5
4. Ke1—f1	g7—g5	19. Ld2—c3 Lf5+c2
5. Sg1—f3	Dh4—h5	Se foranstaende anm.
6. d2—d4	h7—h6	20. e5—e6 Lg7+c3
7. h2—h4	Lf8—g7	21. e6+f7 Lc3+e1
8. Sb1—c3	d7—d6	22. f7—f8D† — —
9. e4—e5	d6+e5	
10. Sc3—d5	Ke8—d8	Hvit faar vistnok dronningen igjen og
11. d4+e5	Lc8—d7	vinder ogsaa taarnet; men dronningen ev
12. Kf1—g1	Dh5—g6	kommet ut av spillet.
13. h4+g5	h6+g5	22. — — Kc8—d7
14. Th1+h8	Lg7+h8	23. Df8+a8 Dg6—e4
15. Dd1—e1	— —	24. Sh2—g4 De4—d4†
		25. Sg4—e3 f4+e3
15. — —	Kd8—c8	26. Ta1+e1 e3—e2†
		27. Kg1—g2 Lc2—e4†
		28. Kg2—h3 Dd4—h8†
		29. Kh3—g4 Sc6—e5†
		30. Kg4+g5 Dh8—h6 matt.

Som saa ofte i disse spil tilbys ogsaa her en bonde, som dog først da kan tas med utsigt til held, naar den sorte konge er bragt i sikkerhet.

*) Hadde et rikholidig bibliotek, som blev stillet til v. d. Lasas disposition.

KLUB og KREDS

Kristiansand Schakklubs har til formand for 1925 valgt G. Davidsen. I en match 10. dec. f. a. mot den anden klub i byen, Arbeidernes Schakklub, seiret Kr.sand S. K. med $4\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$. Klubben har nu 14 medlemmer.

Halsens Schakklubs styre, valgt paa generalforsamling 5. oktober f. a., bestaar av: Fm. Harald Christiansen, vfm. Einar Eriksen, sekr. Mathias Nalum, kass. Magnus Eliassen. Klubben har i likhet med Larvik Schakklub nedsat kontingensten fra kr. 8.— til kr. 5.— pr. aar.

Ostfold kreds. De individuelle resultater i 2. runde (8. mars i Fr.-stad) var:

G. Wiers-Jenssen, *Fredrikstad*, 1 — I. Andersen, *Moss*. O. E. Madsen 1 — Gulbrandsen, J. Lund 1 — Andreassen, H. Rasmussen, — Arnesen 1, Th. C. Henriksen — Hansen-Smith 1, O. Fransen 1 — André, S. Madsen $\frac{1}{2}$ — Munch $\frac{1}{2}$, S. Haug 1 — Kristiansen, tilsammen: Fredrikstad Schakselskap $5\frac{1}{2}$ — Moss Schakklub $2\frac{1}{2}$.

Kristiansen, *Sarpsborg*, 1 — Hansen, *Selbak*, Thøgersen 1 — Christensen, Gerhardt 1 — Jonsen, Nilsson 1 — Stabell, Nielsen $\frac{1}{2}$ — Andersen $\frac{1}{2}$, Wahlstrøm 1 — Gregersen, Syversen 1 — Kjelberg, Svensen — Mørch 1, tilsammen: Sarpsborg Schakklub $6\frac{1}{2}$ — Selbak Schakklub $1\frac{1}{2}$.

I 3. runde (15. mars) seiret Sarpsborg over Haldens Schakselskap med 7—1 og Fredrikstad over Selbak med $7\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$. I 4. runde slog Moss Selbak med $7\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$, og Fr.stad Halden med $6\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$. Fr.stad er nu færdig og har opnaaet $24\frac{1}{2}$ p. av 32 mulige. Det gjenstaar endnu 2 kampe, Moss—Sarpsborg og Halden—Selbak, men ingen av disse klubber kan komme op paa samme pointsantal som Fredrikstad Schakselskap, som altsaa kan betrages som kredsmester ogsaa i aar.

Efter at ovenstaende er skrevet meddeles at Moss har slaat Sarpsborg med $5\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$. Fredrikstad er saaledes kredsmester med $24\frac{1}{2}$ p., mens Moss blir nr. 2 med 22. p.

Schakklubben Frem, Lillestrøm, har vundet to pokalmatcher mot Fettsund Schakselskap, den 15. mars med $14\frac{1}{2}$ — $5\frac{1}{2}$ og den 29. mars med 12—8 points. Som dommer fungerte E. Johnsen, Oslo Schakklub. Efter denne sidste kamp avholdtes en storartet fest, hvor Frem blev overlevert pokalen.

Vestfold kreds. Spillerne i kampen Porsgrund Schakselskap — Duestien Schakklub (22. febr. i Skien) var: B. Ditlefson, *Porsgrund* $\frac{1}{2}$ — O. Rugstad, *Duestien* $\frac{1}{2}$, R. Ditlefson — Bj. Bjørnson 1, B. Hansen $\frac{1}{2}$ — P. Isaksen $\frac{1}{2}$, L. Solstad — B. Johannessen 1, S. Thorrud — T. Hennum 1, S. A. Kongsgaard 1 — B. Madsen, H. Thorrud 1 — Leif Hansen, H. Skyer 1 — C. Jacobsen.

Rjukan Schakselskap slog i sin første kredskamp Notodden med $4\frac{1}{2}$ — $3\frac{1}{2}$ og fik samtidig den første aktie i en pokal, opsat av en schakinteressert paa Notodden.

Oslo og omegens kreds. I 2. runde sleg Christiania Schakselskap Arbeidernes Schakklub Odin med 7—1. Kampen fandt sted i selskapets lokaler den 12. mars. Spillerne var: O. Smedal, C. S. 1 — Sig. Heiestad, Odin, Leif F. D. Lund $\frac{1}{2}$ — Einar Mobæk $\frac{1}{2}$, A. M. Erichsen 1 — E. Myhre, Georg Christiansen 1 — K. Knutsen, J. Lilja 1 — H. Olausen, H. Chr. Siebke $\frac{1}{2}$, W. Skog $\frac{1}{2}$, R. Helsing 1 — R. Heiestad, Brynildsen 1 — S. Hafstad.

Den 29. mars spillet den nye klub „Centrum“ mot Schakklubben av 1911 i den sidste klubs lokaler med følgende resultat: Jac. A. Brekke, Centrum 1 — Lars Hanssen, 1911, A. Benestad $\frac{1}{2}$ — W. Kristiansen $\frac{1}{2}$, Bj. Jensen $\frac{1}{2}$ — H. Opsahl $\frac{1}{2}$, Oscar Hovind — T. Stubberud 1, Th. Olafsen $\frac{1}{2}$ — Stokkeland $\frac{1}{2}$, H. Wold 1 — I. Steen, M. Gran — Dalseg 1, H. Seth 1 — E. Ødegaard, altsaa $4\frac{1}{2}$ — $3\frac{1}{2}$ i Centrums favør.

I sidste runde møtes Odin — 1911 den 24. mai og Selskapet — Centrum den 10. mai.

Kampeene i B. og C klassen foregaar programmessig og skal vi i næste nummer bringe en oversigt over de 4 første runder.

Vestlandske schaksammenslutning. Finalekampen om vestlandsmesterskapet fandt sted paaskeaften i Bergen og endte med seier for Bergens Schakklub, som slog Stavanger Schakklub med 4—2. Det var første gang disse to klubber møtte hinanden i alvorlig kamp.

Stavangerklubben avviklet samtidig en pokalkamp mot „Caïssa“, som den sidstnævnte klub vandt med $6\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$. Spillerne var (Stavanger først):

Finn Haave 1 — O. Sætre, Johs. Austbø — T. Koldahl 1, Halfr. Haave — H. E. Heltberg 1, E. Nærland — F. Sørgaard 1, Einar Haave — H. Pedersen 1, Carl Haave $\frac{1}{2}$ — F. Dworak $\frac{1}{2}$. Kampen fandt sted 2. paaskedag og blev avsluttet med en lynturnering, hvor Dworak og Finn Haave blev henholdsvis 1. og 2. præmievinder.

Den 22. mars spiltes den tredje pokalkamp mellem Bergens Schakklub og Caïssa. Resultatet blev 5—5, det bedste som Caïssa hittil har opnaaet i disse kampe. Spillerne var (Bergens S. først): O. Kavlie Jørgensen — O. Sætre 1, Thv. Modahl 1 — H. E. Heltberg, M. Lystad $\frac{1}{2}$, T. Koldahl $\frac{1}{2}$, G. Jokstad 1 — M. Koldahl, J. Bruun-Hansen 1 — J. Jensen, J. Schei — F. Sørgaard 1, H. Kaminka 1 — F. Dworak, K. Salbu — R. Strøm 1, E. Bendiksen $\frac{1}{2}$ — H. Pedersen $\frac{1}{2}$, L. Endresen — J. Bakke 1.

I Bergens Schakklubs vaarturnering deltar 30 damer og 100 herrer. Endel av damerne deltar i klubbens ordinære 3. klasse, mens de øvrige danner egne grupper.

EN PASSANT

Johann Berger, den bekjedte tyske schakmester, problemkomponist og teoretiker, feiret den 11. april 80 aar. Specielt paa sluttspilteoriens omraade regnes Berger som absolut første autoritet, men han har ogsaa med stor grundighet behandlet problemteorien, likesom han i sin tid var en frygtet deltager i mesterturneringer.

Den første schakmatch pr. radio fandt sted den 15. mars mellem Hamburg og Leipzig. Hamburg vandt to partier, to blev remis og de fire øvrige blev ikke færdigspillet. Matchen var arrangert i reklameøie med av de to radioselskaper. Trækene blev kringkastet eftersom de blev gjort; desuten blev stillingen paa brettene gjentat hver time.

Det franske schakforbunds *Bulletin* meddeler som et tegn paa en rennaissance for schaklivet i Frankrike at forbundet nu omfatter 36 klubber med ialt 1983 medlemmer, og at to klubber har over 200 medlemmer. Paa det omraade kan vi beboere av bjerget altsaa konkurrere med en av stormagterne!

Turneringen i Baden-Baden, som begyndte 16. april, omfatter følgende 21 deltagere: Aljechin, Rabinowitch, Boguljubow (Rusland), Yates, Thomas (England) Marshall, Torre (Amerika) Carls, Mieses, Sämisch, Tarrasch, (Tyskland), Roselli (Italien), Rubinstein (Polen), Dr. Treybal (Tsjechoslovakia), te Kolsté (Holland), Colle (Belgien), Spielmann, Reti, Grünfeld, Tartakower (Østerrike), samt Nimzowitsch. Efter 7 runder leder Rubinstein med 6 p., mens Aljechin, som kun har spillet 6 partier, har 5½. Nimzowitsch har 4 p. paa 6 partier. Han har slaat Colle, te Kolsté og Reti, spillet remis mot Tarrasch og Yates og kun tapt mot Aljechin.

LITERATUR

Paul Morphy. Sammlung der von ihm gespielten Partien mit ausführlichen Erläuterungen von Geza Maroczy. 12. oplag 1925. (Berlin, Walter de Gruyter & Co). Snart 70 aar er nu gaat siden Morphy feire sine straalende triumfer, men hans navn er fremdeles like lysende blandt schakspilles dyrkere. Hans eminente schakbegavelse skaffet ham i løpet av et par aar en plads i de udødeliges rækker. — Den kjendte ungarske mester Maroczy har i denne bok samlet alle opnoterte partier fra Morphys korte, men straalende løpebane, ialt 403, hvorav et er nylig fundet, og stillet dem i lys av den moderne teori. Boken er paa 290 sider og er forsynt med 8 billeder (Kr. 12.—, indb. kr. 15.—).

A-B-C des Schachspiels von J. Minckwitz, 166 sider, og *Die Schachschule*, von Johannes Metger, 110 sider (begge Berlin, Walter de Gruyter & Co.) er to velkjendte og velrenommede tyske lærebøker som er utkommet i nye og forbedrede oplag. (Henholdsvis kr. 6.— og kr. 4.—).

Kongressbuch New-York 1925, (samme forlag). Foruten beretningen om forløpet av fjoraarets store internationale turnering i New-York, bildeleder av samtlige deltagere etc. indeholder denne bok samtlige 110 partier med utførlige noter av den russiske mester Aljechin, som desuten har utarbeidet en interessant sammenstilling av nyheterne paa teoriens omraade. Et standardverk, som ikke trænger nogen anbefaling (kr. 20.— og 22.50).

A. Ritzen: Die italienische Partie. (Berlin, Kagan). I et litt usmakelig forord hævder forfatteren at han i det foreliggende verk beviser at italiensk er tapt for sort. La det staar hen — i hvert fald har han ydet et respektablet arbeide. Det er særlig Møller- og Krakauvarianten som har interessert ham, og talrike citater fra korrespondance- og andre partier han har spillet vidner om at han har tat sit arbeide alvorlig. Stoffet er ordnet etter mønster av Bilguer, saa man uten besvær kan sammenligne analysene. Et litet aber er at de „illustrerende partier“ er tat direkte ut av Bilguer, forfatteren burde istedet ha anvendt nogen nyere partier som virkelig belyste hans analyser.

Vi anbefaler verket til alle venner av det aapne spil.

Til Klubberne!

Opmerksomheten henledes paa § 9 i forbundets love ifølge hvilken kontingensten til forbundet skal indbetales inden 30. april. De klubber som endnu staar tilrest med kontingensten bedes godhetsfuldt snarest indsende denne til sekretæren. Postboks 2601, Oslo.

Samtidig gjøres opmerksom paa at forslag til lovforandringer som ønskes behandlet paa kommende kongres, maa være indsendt til styret inden 20. mai.

Dødsfall.

Rektor C. E. Lindkvist, en av de frugtbareste svenske problemfattere av den ældre generation, er død den 20. januar 1925, 77 aar gammel. Han deltok hyppig i turneringer, og har i enkelte opnaad præmier.

Chefredaktørens brevkasse.

Tak for brev og bidrag fra O. K. J. (Bergen), opgaverne over spillerne fra paaskampen savnes, F. D. (Bergen), P. (Larvik), stoffet var allerede sat op da Deres brev kom, hører gjerne mer fra Larvik, A. G. (Moss), velkommen, H. S. (Sarpsborg) kom med mer, A. B. (Kr.sand), B. M. (Skien), har hørt svært litet fra Vestfold i den sidste tid, J. A. (Stavanger), partiet var morsomt, men N. har spillet for svakt til at det kan brukes. Velkommen igjen med partier og nyheter. Sv. L. (Rjukan), hvordan er det gått senere? H. Th. (Lillestrøm), H. K. (Stavanger), misforstaelse rettet. S. L. (Sarpsborg) tak for partiet, haaber bladet nu er mottat.

PARTIER

344. Wienerparti.

Spillet i Oslo og omegns schakkreds turnering 1925, 8. mars.

Lars Hanssen. Leif F. D. Lund.
Schakkl. av 1911. Chr.a. Schakseiskab.

1. e2—e4 e7—e5
2. Sb1—c3 Sg8—f6
3. f2—f4 d7—d5
4. f4+—e5 Sf6+—e4
5. Sg1—f3 — —

I denne stilling kan man virkelig tale om „valgets ve“ for sort. Vi vil gi en kort oversikt over hans muligheter.

Foruten den gamle variant 5.— Lb4, som gir hvit anledning til med tempo foran at spille gambitvarianten 3.— f5 i Spank, har sort hele 4 moderne og chancerike fortsettelses:

I. 5.— Lg4 6. De2, S+c3 (Sg5 er heller ikke dumt, da hvit maa nøie sig med det beskedne 7. d3, om 7. d4 se tilleggat til Bilguer) 7. d+c, Sd7 8. Lf4, c6 9. 0—0—0, Da5 10. Kb1, 0—0—0 11. Df2 (saavidt Collijn). Nu synes 11.— Sc5 (12. b4, Se4) os at gi sort et noget tiltalende spil, da hvit neppe kan undgaa bytte av sin kongeloper.

II. 5.— Sc6 6. Lb5 o. s. v., ikke 6. Le2 for Lc5! 7. d4, S+d4 8. S+d4, Dh4+ 9. g3, S+g3 10. Sf3, Lf2+! 11. K+f2 Se4† med vindende mattangrep.

III. I Györ 1924 blev forsøkt det originale, men ikke daarlige 5.— Lc5 6. d4, Lb4 7. Ld2, c5 med spil å lá Maccutcheon. Imidlertid kan vel hvit omgaa spillemaaten ved 6. De2, Lt5 (Lf2+ 7. Kd1, S+c3† 8. b+c, Lb6 7. La3 med sterkt pres), 7. Db5† og dronningen blir generende

Endelig som IV fortsættelsen i partiet.

5. — — Lf8—e7
6. d2—d4 0—0

6. d4 er øiensynlig hvits bedste træk. Sort kan imidlertid i stedet for tekstrækket spille 6.— Lb4 og kommer over i variant III. Dette turde vise at 5.— Le7 er sterkeste end 5.— Lc5.

7. Lf1—d3 f7—f5
8. e5+—f6 Le7+—f6

Når sort ikke først slaar av paa c3, er dette godt; e4 blir et sterkt punkt for sort, hvit tor jo ikke slaa to ganger for Te8.

9. 0—0 Sb8—c6
10. Lc1—e3 — —

En litt uvant situation for hvit: i stedet

for at gyve paa som vanlig i denne variant maa han foreløpig forsvare sig. At 8.— L+f6, som hævdet, skulde motlægge hele varianten, tror vi dog ikke, jfr. næste note.

10. — — Lc8—f5

11. Dd1—e2 — —

To officerer hængende paa en aaper linje. Men det er ikke saa farlig som det ser ut til, dronningen kommer jo ut med trusel (12. S+d5).

11. — — Kg8—h8

Sb4 gaar ikke for 12. L+e4 d+e 13. Dc4† med bondegevinst.

12. a2—a3 — —

Nu var Sb4 virkelig en trusel, bytte av en daarlig springer med en god løper, dertil med betydelig svækkelse av hvits bondestilling.

12. — — Dd8—d7

13. Ta1—e1 Ta8—e8

14. Kg1—h1 — —

Positionstræk Dronningens stilling paa e2 gir sort anledning til en del ukorrekte kombinasjoner, følgelig flytter hvit den foreløbig ikke.

14. — — Te8—e7

Nu har sort erklært sig saavidt at dronningen kan gaa.

15. De2—d1 Tf8—e8

16. Sc3—e2 — —

Sort kan ikke slænge springeren paa e4 unna med fordel.

16. — — Sc6—d8

17. Le3—g1 — —

Et vendepunkt i partiet. For at fremkalde komplikasjoner paa kongefløien tillater hvit manoveren Sd8—f7—h6.

17. — — Sd8—f7

18. c2—c3 Sf7—h6

19. h2—h3?! — —

Rolig og sikker var 19. Sf4 med trusel Sh5. Følgende betragtninger ledet imidlertid tekstrækket: Det er kanske onskeligt at springeren ikke kommer til g4. Videre vil hvits „latente spændkræfter“ først komme til virkning når stillingen blir aapnet. Endelig vil ikke sort lettelig i en slik stilling benytte bonden som angrepsmerke (g7—g5—g4), men være tilbørlig til at slaa løs med en gang.

19. — — Lf5+—h3
20. g2+—h3 Dd7+—h3†
21. Sf3—h2 — —

Paa 21. Lh2 blir Sg4 fulgt av Lh4 hoist ubehagelig. Hvit maa holde et øyebaade med f2 og h2.

21. — — Lf6—h4!

Det bedste sort kan gjøre er at ta med sig kvaliteten. Angrepet Sf5 er bluff: 22. L+e4, T+e4 23. Tf3, Dh5 24. Sg3, S+g3† 25. T+g3 og hvit beholder sin overvekt.

22. Lf3+—e4 — —

22. Tf3 blev foreslaat av tilskuerne, men er slet p. g. a. Sg3†.

22. — — Lh4+—e1

Paa T eller d+e4 kommer 23. Sf4 med lettelse.

23. Le4+—d5! — —

En viktig bonde. Sort kan øiensynlig ikke ta springeren paa e2.

23. — — c7—c6

24. Ld5—g2 Dh3—h4

25. Lg2—f3 — —

Efterat dronningen har stengt h4 for løperen, vil hvit tvinge sort til at bytte den paa g3. 25. T+e1 vilde gi sort chancer,

da bindingen er meget kjedelig, f. eks. 25. T+e1, Sf5 26. Lf3, Dh3 27. Lg4?, T+e2! og vinder.

25. — — Sh6—f5?
Det var nok nødvendig at spille Lg3, jfr. næste note.

26. Dd1+—e1 Dh4+—e1
27. Tf1+—e1 Sf5—h4
28. Lf3—g4 g7—g6
29. Sh2—f3? — —

Like ved tidsgrænsen overser hvit at 29. Lf2, h5 30. L+h4 med angrep paa taarnet vinder øieblikkelig.

29. — — Te7+—e2
30. Te1+—e2 Te8+—e2
31. Sf3+—h4 Te2—e4
32. Sh4+—g6† h7+—g6
33. Le4—f3 Te4—e1

I det litet interessante sluttspil fulgte hvit nu en svak plan (kongevandring mot dronningfløien, krampagtig dækning af abonden i stedet for kongemarsch mot den sorte fribonden og offer av a-bonden), mens sort forsvarte sig paa bedste maate. Partiet blev i 59. træk avsluttet som remis.

(Noter av L. H.)

345. Aljechins aapning.

Spillet den 2. mai 1924 i Breslau. Hvit: Prof. dr Seger, Landgerichtsrat Methner, Beck, Czaya. Sort: Grünfeld, dr. v. Schweinichen, dr. Grüneberg. Noterne er av E. Grünfeld i Kagans N. S.

1. e2—e4 Sg8—f6

Denne originale spillemaate gir gode utsigter i det praktiske spil; men den blir dog forholdsvis sjeldent anvendt. Denne av dristighet besjælede aapning egner sig ikke for ængstelige og forsigtige spillere. — Rubinstein og Teichmann paastaar at de har motlagt aapningen. Denne motlægning venter dog endnu paa en nøjagtig analyse!

2. e4—e5! Sf6—d5

3. d2—d4 — —

Paa 3. Sc3, e6 anbefales 4. S+d5, e+d, 5. Df3!, c6, 6. d4 (Dg3 kommer ogsaa i betragtning), d6, 7. Ld3, d+e, 8. d+e Le6, 9. Se2, Sd7, 10. Dg3, g6, 11. 0—0, Lg7, 12. f4, Sc5, 13. f5!, Hromadka-Chodera 1922. Forsigtigere er dog 3—Sb6 (i stedet for e6), 4. d4, d6, 5. e+d, e+d. Dr. Tartakower anbefaler nu 6.—Sf3, Lg4, 7. h3, Lh5, 8. Le2. Efter 8.—Sd7 er det nærmest likt spil.

I hovedspillet 3. c4, Sb6, 4. d4, d6, 5. f4, d+e, 6. f+e, Sc6, 7. Le3, Lf5, 8. Sc3, e6, 9. Le2! anbefaler Réti i det hollandske „Tijdschrift“ 1923 9. Lb4, 10. Tc1, Dd7, 11. Sf3, L+c3†, 12. T+c3, Td8. Meget sterkere er dog 10.—Dh4†! (istedet for Dd7), hvorpaa sort opnaar direkte fordel, f. eks. 11. g3, De4 eller 11. Lf2, De4.

3. — — d7—d6

4. f2—f4 d6+e5

5. f4+e5 Sb8—c6

6. c2—c3 Lc8—f5

7. Lf1—d3 Lf5+—d3

8. Dd1+—d3 e7—e6

9. Sg1—e2 Lf8—e7

Paa 9.—Dh4† følger 10. Sg3, Le7, 11. 0—0 samt Sd2.

10. 0—0 0—0

11. Sb1—d2 f7—f5!

Nødvendig forat hvit ikke skal bli for-

hvis nødvendig, ofre loperen for h-bonden. Det rigtige træk vil nu være 42. Lf5†. Det kan følge 43. Kg3, Kd4, 44. Kf2, e4, 45. Sg5, Kc4, 46. h7 (Ke2, Lg4†, 47. Ke1, e3, 48. h7, d3, 49. h8D, d2†, 50. Kf1, d1D† og vinder), L+h7, 57. S+h7, Kd3! 48. Sg5, e3†, 49. Ke1, Kc2, 50. Sf3, d3, 51. Sd4†, Kc1, 52. Sb3†, Kb2, 53. Sd4, K+a3, 54. b5! Kb4, 55. Sf5, e2, 56. Sd6, Kc5, 57. Se4†, K+b5, 58. Sf2, Kc4, 59. Kd2, a5, 60. S+d3, a4 og sort vinder.

43. Kg4—g3 Lc2—h7
44. Kg3—f2 d4—d3
45. Kf2—e3 e5—e4

46. Sf3—d4 Lh7—g8
47. Sd4—c6 a7—a5
En fælde. Paa 48. b+a, b+a, 49. S+a5 følger Ld5!
48. b4+a5 b6+a5
49. h6—h7 Lg8+h7
50. Sc6+a5 Kf6—e6
51. Sa5—b3 Ke6—d5

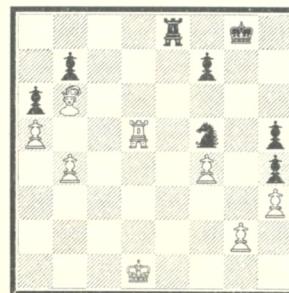
Partiet blev nu avsluttet som remis. Sort kan rigtignok vinde a-bonden, men hvit hindrer de sorte fribonders fremmarsch ved at trække springerer til d2.

(Noter av W. K.)

Partislutning nr. 29.

Diagramstillingen fremkom i et parti som blev spillet mellem den kjendte schakforlægger B. Kagan og v. Hennig under turneringen om Berlinermesterskapet.

Det er et meget lærerikt og interessant slutspil som nu følger, da det kun er en vej til gevinst. Hvis hvit efter Se3†, L+e3, T+e3, spiller T+h5 opnaar han kun remis! Sort truer nemlig med følgende seirende taarnmanøver: Tg3 g3+g2 g2—h2 h2+h3. Hvit findt dog en fremgangsmaade som i alle varianter fører til gevinst. De følgende noter er av H. Wolf i „Kagans Neueste Schachnachrichten“.

47. — — Sf5—e3†
48. Lb6+e3 Te8+e3
49. Td5—d7! — —

Et sterkt og vel beregnet træk. Nærliggende var b4—b5 hvormed hvit sikrer sig en bonde. Tekstrækket viser sig dog som nojagtigere, og det nu følgende slutspil er meget vakkert.

49. — — Te3—g3

Sort har intet bedre. Paa Te4 følger 50. T+b7, T+f4, 51. Ke2 samt Ke3, Kd3 og a-bonden erobres og partiet er let vundet.

50. Td7+b7 Tg3+g2
51. b4—b5 a6+b5
52. Tb7+b5 Tg2—h2

Sikkert det bedste. 52.— Tg3? 53.

Tg5†! Kf8, 54. T+g3, h4+g3, 55. Ke2! og a-bonden gaar i dronning.

53. a5—a6 Th2—a2
54. Tb5—b6 Kg8—g7
55. Kd1—e1 — —
Den ubarmhjertige ødelægger nærmest sig!
55. — — f7—f6
56. Kc1—b1 Ta2—a5
57. Kb1—b2 Kg7—g6
58. Kb2—b3 Kg6—f5
59. Kb3—b4 Ta5—a1
60. Tb6—c6!! — —

Gevinsttrækket! Nu har kongen tilstrækkelig aktionsfrihet til at kunne forcere bonden.

60. — — Kf5+f4
61. Tc6—c4†! — —
Paa T+f6†? har sort sandsynlig remis ved Kg3 (truer stadig med at sætte sig selv pat).

61. — — Kf4—g3
62. Tc4—c3† Kg3—g2
63. Tc3—a3 — —

Alt meget fint beregnet. Selv en Rubinstein kunde ikke behandle slutspillet bedre.

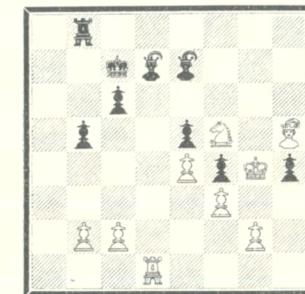
63. — — Ta1+a3
Sort er nu redningsløst fortapt. Paa 63.— Tb1† følger 64. Kc5, Tb8, 65. a7,

Ta8, 66. Kd4 og erobrer de sorte bønder, og hvis 65.— Tb8, saa 66. a8D, T+a8, 67. T+a8, K+h3, 68. Tg8! og kongen marscherer over d4, e3 til f2 og sætter snart mætt.

64. Kb4+a3 f6—f5
65. a6—a7 f5—f4

Partislutning nr. 30.

Diagramstillingen fremkom i partiet Iljin-Genewski—Bogatutschuck i den russiske mesterskabsturnering Moskva 1924.

Partiet fik en eiendommelig afslutning:
45. — — Tb8—h8!
46. Td1—h1 h4—h3!!

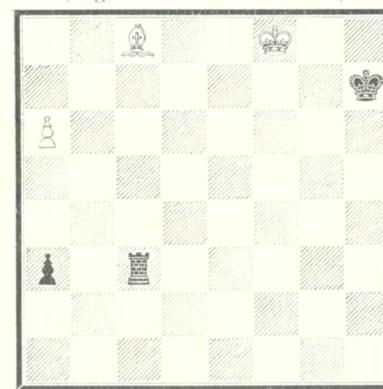
Et bondeoffer, som sjeldent forekommer i praktisk spil. Bonden kan ikke tas p. g. a. officerstap. Hvit kan overhodet bare trække med én officer, taarnet, mens partiet blir avgjort paa dronningfløjen.

47. c2—e3 Kc7—b6
48. b2—b4 cb—c5
49. g2+h3 — —
Hvit foretrækker en hurtig død.
49. — — Th8—g8†
50. Lh5—g6 Tg8+g6†
51. Kg4—h5 Ld7—e8

Opgitt. (Kagans N. N.)

STUDIER

9. A. Troitzky.
(Kagans Neueste Schacknach.)

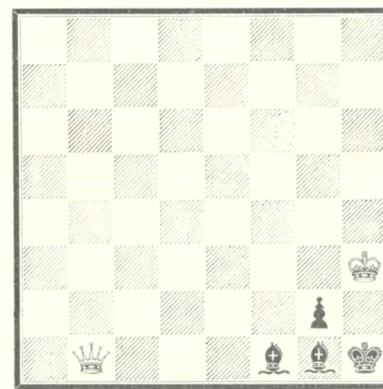

Hvit trækker og vinder.

Løsninger: Studie nr. 7. H. Rinck, 1. Ke2, Lg3, 2. Tb5†, Ka7, 3. Tc5, Lb1, 4. Ta5†, Kb6, 5. Ta3, L∞, 6. Tb3†, 3.— Lh7, 4. Tg5, Lg∞, 5. Tg7 (†) og vinder.

Studie nr. 8. J. Gunst, 1. Kh4, g2, 2. Sg3†, L+g3† (hvis 2.— Kf4 saa 3. K+h3, Kf3, 4. K+h2, Kf2, 5. Se2, Kf1, 6. Kh3 o. s. v. med remisslut. Hvis 2.— Ke5 saa 3. Se2, Ke4, 4. Kh+3 med remis), 3. K+h3, g1 D, T. pat. En vakker patstudie av den kjendte finske komponist.

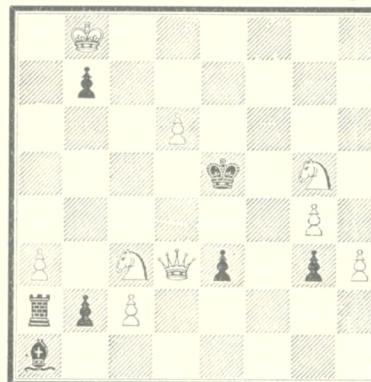
10. Johann Berger.
E. 89. 1888 (Col. Ch. Chr.)

Hvit trækker og vinder.

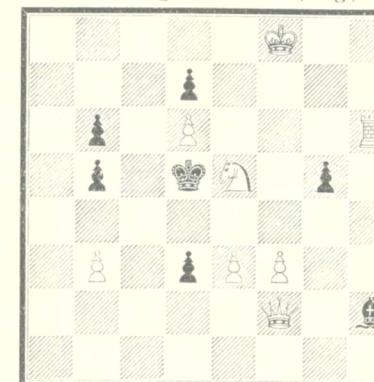
PROBLEMER

538. Birger Knudsen, Bergen (Original)

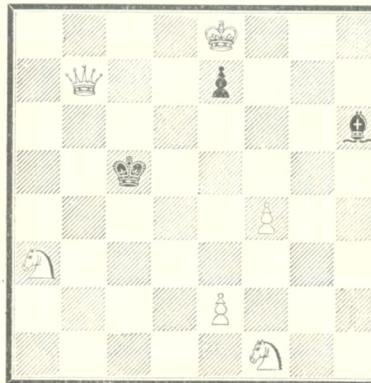
Matt i 3 træk.

539. Birger Knudsen. (Orig.).

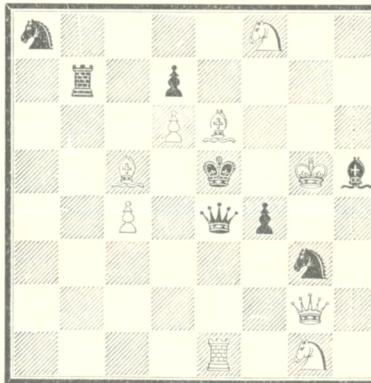
Matt i 3 træk.

540. Franz Dworak, Bergen (Orig.).

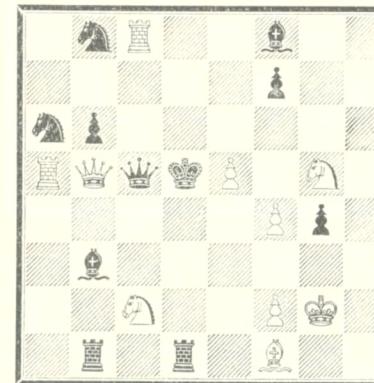
Matt i 3 træk.

542. Franz Dworak. (Orig.)

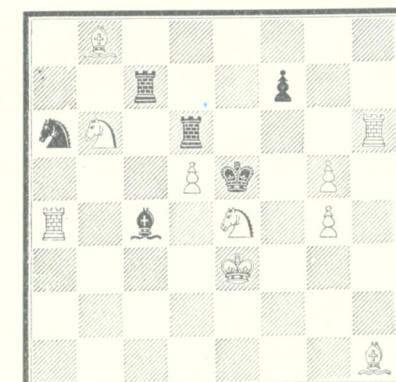
Matt i 2 træk.

543. Franz Dworak. (Orig.)

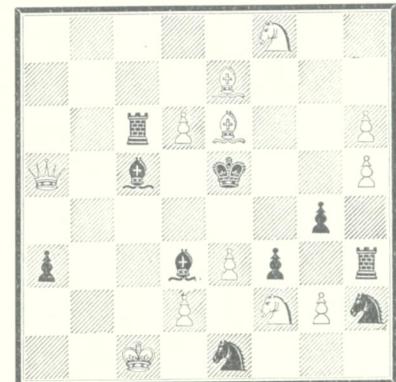

Matt i 2 træk.

544. Franz Dworak (Orig.).

Matt i 2 træk.

545. Th. C. Henriksen, Fr.stad.
("Bergens Tidende" 1925).

Matt i 3 træk.

"Narodni Politika"s intern. turn. 1924.

546. Josef Balík, Pisek.

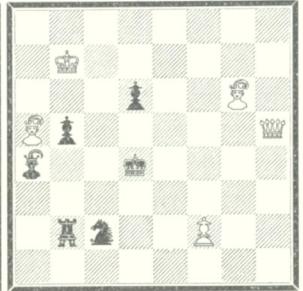
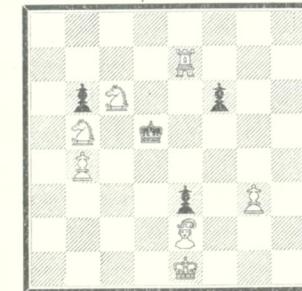
I. præmie.

547. K. Traxler, Dub.

548. J. Vasta, Pecky n. dr.

II. præmie.

III. præmie.

Matt i 3 træk.

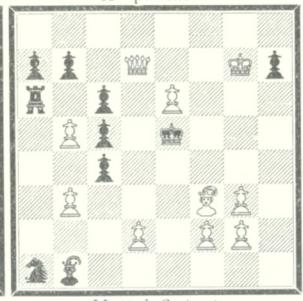
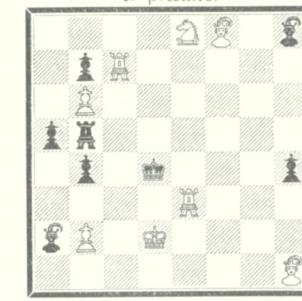
"Weekly Westminster" intern. turn. 1924.

549. Niemeyer a Weenink.

I. præmie.

550. Dr. E. Palkoska.

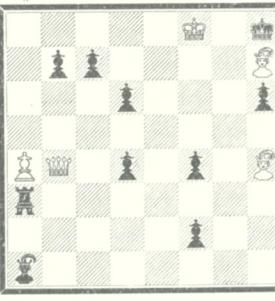
II. præmie.

Matt i 3 træk.

551. E. Kadera, Nepomuk.

"Narodni Politika" 1925.

Løsninger.

Januar.

501. (Scheel) 1. Lh1, truer, 2. Sd3†; f5, 2. Dg3; Kd4, 2. Sd5†.
 502. (Knudsen). 1. Sh6, K+f6, 2. Sh5†; L+f6, 2. Sf7†; Lg5, 2. Sg4†;
 Mange vakre mattstillingar.
 K. Nielsen, Ribe, gjør opmerksom paa følgende problem av B. G. Laws (British Chess Magazine 1886): Hvit: Kd1, Lf2, h3, Sd4, d7, Bb2, b6, d5, Sort: Ke4, Lg8, Bb3, b4, f3, f4. 3 matt. 1. Sf5. Mattstillingene er meget like, omend utførelsen er forskellig.
 503. (Knudsen) 1. Lg4, truer 2. L+f4†; Ke6, 2. L+f5†; Ke4. 2. D+f5†. Desværre bil. ved 1. f8 (S) og 1. f8 (D) som rettes ved at tilføje sort springer paa a7.
 504. (Henriksen) 1. Le7, truer 2. Df4†; K+d5 2. De6†; c4. 2. De3†.
 I disse 2 sidste problemer er temaet: „Kamæleon ekko matt“ med 2 løpere og dronning, fremstillet
 505. (Nielsen) 1. De1, c7—c5, 2. Se2, Sd6. 3. Df4 matt. Sc5, 2. Sf1, c6, 3. f3 matt. Temaet i denne har været meget vanskelig at utføre. Springeren spærre for bonde og bonden spærre for springeren,
 506. (Knudsen) 1. Df3 truer 2. De3† L+f3. 2. Sa6†; Kb4. 2. D+c3; L+e5; (Ld2), 2. D+a3†; S+e6, 2. De6†; Tg3, (Td7). 2. Sd6 (+)†.
 507a). (Jensen) 1. De5, 507b) (Jensen) 1. De3.
 508. (Scheel) 1. Lg7, Kf7. 2. Tb7†; Lf4. 2. La2†; Sg7 (Sb3) 2. Lf5†; ∞ 2. Tb6†.
 509. (Knotch) 1. Ld6, K+e4. 2. Dc2†, D+e4 2. Db3†, g6. 2. D+f3; truer Se7†.
 510. (Wenink) 1. Sd—f4. 511. (Seib) 1. Dcl. 512. (Rduck) 1. Dc6.

Riglige løsninger mottatt fra:

G., (Oslo). M., (Bergen). Franz Dworak, (Bergen). Hans Solberg (Oslo), alle problemer. J. R. Schreiner (Moss) alle → 505. Karl Nielsen (Ribe) alle → 508. Rasmus Arnesen (Bergen) alle → 507b og 511. K. J. Vatne (Lena). Lars Hanssen, (Oslo). Harald Store-Røste, (Bergen) Johs Stordahl, (Bergen). Gottfred Nilssen, (Skien). Arne Strande, (Aalesund) alle originalproblemer. Henry Olsen (Narvik) alle originaler → 505, Kr. Hansen (Heggedal) alle originaler. Johs. Sonsterud, (Vikesund). alle originaler → 512, Leif Larsen, (Bergen) alle problemer → 507b og 511. F. T. J., (Oslo). 501—504, 506—507, 510—512. E. Tveter, (Eidanger) 501—504, 505 (delvis) 506—507, 509—512. Johns., Jorgensen (Rustene) 501—504 505 (delvis). 506—509. Carl Olsen, (Langesund) 501, 503—507. Biløsninger til nr. 503 er paavist av Vatne, G., M., Store-Røste, Stordahl, Dworak, Hanssen, Olsen, H.

Rettelse.

I løsningen til nr. 493 er feilagtig 1.— e5 2. Sd5† istedetfor 2. Dh4†.

Brevkasse.

Tak for problemer og løsninger fra: L. L. (Bergen). M., (Bergen). E. T., (Eidanger). J. J., (Rustene). K. B., (Bergen). K. J. V., (Lena). K. H., (Heggedal). H. O., (Narvik). A. S., (Aalesund) H. S., (Oslo) G., (Oslo) K. N., (Ribe). Tak for alt det gode bidrag. L. H., (Oslo), F. T. J., (Oslo): Brev avsendt, R. A., (Bergen). Tak for problemene, som er under granskning. Kan ikke bønder a og b samt c2 sløfes i 4-trækkeren. F. D., (Bergen). Den ønskede rettelse er foretatt. E. R., (Snåsa) F. L., (Oslo) Brev avsendt.

Norsk Schakblad — Organ for Norsk Schakforbund — utkommer hver maaned og koster kr 8.— pr. afgang. Abonnement kan tegnes ved enhver postanstalt i Norge Sverige og Danmark. Korrespondance vedrørende problemer bedes sendt Th. C. Henriksen Fredrikstad. Al anden korrespondance adresseres Norsk Schakblad, Boks 2601, Oslo.

Trykt 2. mai 1925.

UR

Vi har overtat *eneforhandlingen* for Skandinavien av Schakur, fabrikat Draxler, Wien, og kan levere disse til yderst fordelagtig pris (ca. 25 kroner). Urene er indbygget i trækasser. Forlang nærmere beskrivelse, fotografi og pristilbud.

Ved udmerkede
forbindelser med de
ledende utenland-
ske firmaer kan vi
skaffe alt i schak,
saasom

BRIKKER

av den internatio-
nale type, bretter,
schakliteratur, dia-
gramstempler og fi-
guryper. Tryksaker
besørges utført.

BØKER

Fra lager anbefales: Nimzowitsch „Die Blockade“ kr. 3.—. Tartakower „Indisch“ kr. 3.—. „Die Zukunftseröffnung“ kr. 2,50, indb. 3,50. „Die hypermoderne Schachpartie“ (7 bøker) kr. 19.—. Reti „Die neuen Ideen im Schach“ kr. 3,50. Aljechin „Kongressbuch New-York 1924“ (inddeh. samtlige 110 partier, bill. av deltagerne etc.) kr. 20,—, indb. 22,50. Dr. Em. Lasker „Gesunder Menschenverstand im Schach“ kr. 6,50, indb. 10,—, portofrit tilsendt ved forskudsremisse. Alle andre bøker skaffes paa bestilling.

SCHAKFORLAGET, BOKS 2601, OSLO

Til vore abonnenter i Oslo.

Med dette nr. stanser forsendelsen til dem som endnu ikke har betalt kontingenent for 1925. Saafremt ikke denne er indbetalt, eller opsigelse er sket, inden 7. april, vil vi tillate os, i likhet med ifjor at presentere regningen gjennem et inkassobureau. Godhetsfuldt indbetal kontingenent omgaaende pr. postanvisning, adr. Boks 2601!